

1. Ümumi məlumat

razisi: 13812 km²

halisi: 666.730 (yul 2010)

Paytaxt: Podgoritsa

Etnik tərkibi: Monteneqrolular - 43%, Serblər - 32%, Boşnaklar - 8%, Albanlar - 5%, digərləri - 12%

halinin artımı: - 0.777% (2010)

Yaş həddi: Ümumi həli 37.2, Kişilər 35.9, Qadınlar 38.8 (2010)

Din: Ortodokslar - 74.2%, Müsəlmanlar - 17.7%, Katolik - 3.5%, digər dinlər 3.6%, ateistlər 1% (2003)

Dil: Serb - 63.6%, Monteneqro (rəsmi) - 22%, Boşnak - 5.5%, Alban 5.3%, digər 3.7% (2003)

Pul vahidi: Avro (EUR)

sizlik: 14.7%

inflyasiya: 3.4%

nəzəti bölgüsü: 21 əyalət (opština) Andriyeviça, Bar, Berane, Biyelo, Polye, Budva, Cetinje, Danilovgrad, Herceg Novi, Kolasin, Kotor, Moykovac, Niksic, Plav, Plyevlya, Pluzine, Podgorica, Rozaje, Savnik, Tivat, Ulcinj, Zabljak

Müstəqillik günü: 3 iyun 2006-cı il

Milli Bayram: Milli gün, 13 iyun (1878) (Osmanlı İmperiyasından müstəqilliyini qazanıb)

Konstitusiyası: 19 Oktyabr 2007-ci il

Dövlət quruluşu: Respublika

Monteneqronun dövlət başçısı Prezidentdir. Prezident ümumxalq səsverməsi yolu ilə seçilir. 2 dəfədən artıq olmamaq şərti ilə 5 il müddətində seçilir. 6 Aprel 2008-ci ildə keçirilən Prezident seçkilərində Filip Vujanoviç qalib gəlmişdir. Növbəti seçkilər 2013-cü ildə keçiriləcəkdir.

Hökumət

1. Baş Nazir – Milo Đukanoviç

2. Beynəlxalq iqtisadi münasibətlər üzrə Baş Nazirin müavini, Struktur islahatları və Ticarət mühitinin inkişafı Naziri – Dr. qor Luk iç

3. Siyasi, daxili və xarici siyasət məsələləri üzrə Baş Nazirin müavini – Svetozar Maroviç

4. İqtisadi siyasət və Maliyyə üzrə Baş Nazirin müavini (həmcinin informasiya ictimaiyyəti Naziri) – Prof.Dr.Vujica Lazoviç

5. Monteneqro Hökumətinin Katibi – Zarko Turanoviç

6. Avropa inteqrasiyası üzrə Baş Nazirin müavini – Prof.Dr.Gordana Duroviç

7. Ədliyyə Naziri – Mira Radoviç

8. Daxili işlər vəictimai asayiş Naziri – van Brajoviç

9. Xarici İşlər Naziri – Milan Roçen

10. Mədəniyyət, idman, Televiziya və Radio Naziri – Branislav Miçunoviç

11. İqtisadiyyat Naziri – Branko Vuyoviç

12. İqtisadi Nazir – Branimir Gvozdenović
13. Təhsil və Elm Naziri – Prof.Dr.Sreten Kuletić
14. Dənizçilik Naziri, Rabitə və Nəqliyyat Naziri – Dr. Andriya Lompar
15. Kənd təsərrüfatı, Meçəlik və Su Naziri – Milutin Simović
16. Ətraf mühit və Turizm Naziri – Predrag Nenezić
17. Səhiyyə, Əmək və Sosial rifah Naziri – Miodraq Radunović
18. Müdafiə Naziri – Buro Vuçinić
19. Milli Azlıqlar Naziri – Ferhat Dinoa
20. Əmək və Sosial Rifahı Naziri – Suad Numanović
21. Portfelsiz Nazir – Rafet Husović
22. Qanunvericilik üzrə Dövlət Katibi – Duşanka Jauković

Parlament – Monteneqronun ali qanunverici orqanı bir palatadan ibarətdir (2006-cı ildə yerli rəis sayı 74-dən 81-ə artırılmışdır). Sonuncu Parlament seçkiləri 2009-cu ilin 29 mart tarixində keçirilmişdir. Növbəti seçkilər 2013-cü ildə keçiriləcəkdir. Parlament Sərdarı Ranko Krivokapiçdir. Monteneqro Parlamentində əvvəlki partiya təmsil olunmuşdur:

Monteneqro Sosialistlərinin Demokratik Partiyası	(34 yer)
Xorvat Vətəndaş Partiyası	(1 yer)
Monteneqro Sosialist Xalq Partiyası	(16 yer)
Monteneqro Sosial Demokratik Partiya	(9 yer)
Yeni Serb Demokratiyası	(8 yer)
Boşnak Partiya	(3 yer)
Dəyişikliklər Partiyası	(6 yer)
Monteneqroda Demokratik Cəmiyyət koalisiyası	(1 yer)
Albanların Demokratik İttifaqı koalisiyası	(1 yer)
Alban Alternativi koalisiyası	(1 yer)
Yeni Demokratik güc – FORCA	(1 yer)

2. İqtisadiyyat

S.Miloseviçin hakimiyyət dövründən başlayaraq Monteneqro öz iqtisadiyyatını Serbiyanın federal nəzarətindən azad etmiş və Monteneqro milli bankı yaradılmışdır. Ölkə valyutası ilk olaraq “Yugoslav dinarı”, daha sonra alman markası, daha sonra isə avro olaraq müəyyən edilmiş, avroya keçid gömrük tariflərinin yığılması və büdcənin idarə olunmasına müsbət təsir göstərmişdir. Serbiya və Monteneqro ittifaqının 2006-cı ildə ilması bu iki ölkənin Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı və s. beynəlxalq maliyyə təşkilatlarıdakı üzvlüklərinin də bölünməsinə və ayrılmasına səbəb olmuşdur. Monteneqro 18 Yanvar 2007-ci ildə Beynəlxalq Valyuta Fondunun və Dünya Bankının üzvü olmuşdur. 2007-ci ilin oktyabr ayında Avropa Birliyi ilə imzalanmış “Sabitlik və Birləşmə” sənədi (Stabilization and Association Agreement) nəticəsində Monteneqro 15 dekabr 2008 tarixində Avropa Birliyinin üzvlük üçün müraciət etmişdir. Hal-

hazırda Monteneqro Ümumdünya Ticarət Təkilatına üzv olması üzrə fəaliyyətini davam etdirir.

Monteneqronun siyasi və iqtisadi cəhətdən bəlixa problemləri ihsizlik və regionların qeyri-bərabərliki afıdır. Monteneqroda alüminium sənayesinin inkişafı böyük alüminium kompleksinin yaradılmasına imkan yaratmışdır. Digər bir tərəfdən, Monteneqro xarici investisiyanı ölkənin turizm sektoruna cəlb etməyə bəlamıdır.

Kreditli bəlixa bəverən problemlər, mlak sektorunda və alüminium idxalının azalması n ticəndə qlobal iqtisadi böhran ölkənin iqtisadiyyatına böyük zərər vürmüdur.

Sənaye: metallurgiya, alüminium, kənd təsərrüfatı, istehlak malları, turizm

Kənd təsərrüfatı: tütün, kartof, sitrus meyvələri, zeytun, üzüm, mal-qara

xrac: 171.3 mln. AB dolları

xrac tərəfdarlari: taliya 29.52%, Yunanıstan 22.65%, Sloveniya 11.83%, Macarıstan 8.96%, AB 7.93%

dxal: 601.7 mln. AB dolları

dxal tərəfdarlari: taliya 15.54%, Sloveniya 14.62%, Almaniya 10.5%, Avstriya 7.82, Çin 7.82, Rusiya 4.4, Macarıstan 4.1%, Yunanıstan 4.1%, Niderland Krallığı 3.6%

çiqüvvəsi: 259.100 nəfər

sizlik: 14.7%

Ümumdaxili məhsul: 4.141 mlrd. AB dolları (2009)

Ümumdaxili məhsulun artımı: - 6.1% (2009)

Xarici borcu: 650 mln AB dolları (2006)

Maliyyə ili: təqvim ili

Ehtiyatda olan hərbi qüvvə: 16-49 yaş arası kişilər: 151.798, 16-49 yaş arası qadınlar: 134.267 (2010)

İlki hərbi qulluq yaşına çatmış və tənhalər: Kişilər: 3047, Qadınlar: 3741

3. Xarici siyasət

3 iyun 2006-cı il tarixində Monteneqro Respublikasının Parlamentində Müstəqillik Haqqında Bəyannamə qəbul olunduqdan və 21 may tarixində keçirilmiş seçkilərin nəticəsinə əsaslanaraq Monteneqro Hökuməti, Monteneqro suveren dövləti olaraq beynəlxalq hüququn əsasını təkil edən funksiyaları xarici siyasətdə öz istiqamətini müyyənləşdirən və ölkəni idarə etmə funksiyalarını həyata keçirməyə bəladı. Hökumətin bu konstitusional zəruri tələbləri həyata keçirməsinə cəburiyyətli Xarici İşlər Nazirinin xarici siyasətdə izləyəcəyi siyasət ardıcılığı müyyənləşdirilməsi və bu məsələləri ölkə daxilində və xaricində təbliq etməsi ilə həyata olunur. Bu məsələlərin həllində Respublika Prezidenti, Parlamentin sədri və digər əlaqədar dövlət idarəçilərinin yaxından iştirakının zəruri tutulur.

Monteneqro konstitusional statusunu dəyişməklə xarici siyasətdəki mövqeyini dəyişmədi. Kəsinə, Monteneqronun bu sahədə göstərdiyi səylərinin bugünkü xarici siyasətdəki mövqeyində aparıcı qüvvə kimi müyyənləşdirilməsi və bu mövqeyi yaxın qonşuluq münasibətlərini özünün uşurlu inkişafının zəruri tələbi kimi dəyərləndirir.

bu münasib tlrin daha da inki af etdirilm sin ba ladı. Eyni zamanda, Monteneqro müst qıl dövl t olaraq Beyn lخالق forumlarda öz mövqeyini möhk ml ndirm k v gücl ndirm k imkanı ld etdi v bu kimi çox mühüm amill rin köm yil münasib tlrini daha da geni l ndirdi.

Co rafi mövqeyin v halisinin sayına gör Monteneqro kiçik Avropa ölk l ri sırasına daxildir. Monteneqro stabil, demokratik v çoxmill tli bir ölk kimi inki af etmi dir v öz ümumi maraqlarını t kc onu hat ed n ölk l rl deyil, bütün Avropa qit si v dünya ölk l ri il bölü ür. Monteneqro rql q rbin k si diyi nöqt d yerl m kl Balkan v Aralıq d nizi ölk l ri il qon uluq edir, Avropa v Avro-Atlantikaya integrasiyanın bir hiss si olaraq stabil dövl t kimi tanınır v parlaq perspektivi il regiondaki dinamik ç rçiv nin bir hiss sini t kil edir.

M hz bel bir mövqeyin v imkanlarına gör Monteneqro öz xarici siyas tinin fundamental d y rl ri il bütöv bir tamlıq t kil edir. Monteneqro müst qıl bir dövl t kimi xarici siyas td ki f aliyy tini strateji dövl t maraqlarına v ölk v t nda larının maraqlarına dayanaraq, regionda v Avropada hökm sür n prosesl ri v qllobal perspektivl ri n z r alaraq nizamlayır.

Monteneqro Hökum ti xarici siyas tind ki maraqlarını a a ıdaki kimi nizamlamı dır:

1. Avropa Birliyin v imali Atlantik ttifaqına – NATO-ya integrasiya
2. Regional m kda lıq v qon uluq münasib tlrinin qorunub saxlanması v inki af etdirilm si
3. kitr fli v çoxt r fli m kda lı m inki af etdirilm si

Monteneqro xarici ölk l rl münasib tlrind öz m nafeyini qoruyub saxlayır v Avropa v Avro-Atlantik t kilata integrasiya üçün uy un rait axtarır, bütün regional t bbüsl ri v qllobal fikirl ri izl yir, öz maraqlarını hat etdiyi halda bu fikirl r qo ulur; qon u ölk l rl münasib tlrini inki af etdirir, bütün inki af etmi v nüfuzlu dövl tlril yax ı münasib tlr qurur v bununla da qar ısına qoydu u bütün beyn lخالق prinsip v qanunlara riay t etmi olur.

1. Avropa Birliyin v imali Atlantik ttifaqa – NATO-ya integrasiya
2. Avropa Birliyi

Monteneqronun strateji m qs di Avropa Birliyin integrasiyadır. Bu m s l Monteneqronun xarici v daxili f aliyy ti ç rçiv sind mühüm bir tap ırıq oldu u üçün g l c k dövr rzind ölk nin xarici siyas tind önd dayanan m s l l rd n biri kimi qalır.

Monteneqro Avropa Birliyini Avropa standartlarına uy unla ma v onların q bul olunması, g l c k islahatların bu standartlara uy un kild aparılması v h mçinin Avropa Birliyin üzv ölk l rl ikit r fli münasib tlrin inki af etdirilm si üçün optimal bir qurum kimi görür.

Monteneqroda bel bir fikir hökm sürür ki, integrasiyada inki afın sür ti iqtisadiyyatda, siyas td , m hk m d , t hlük sizlikd v ümumi islahatlardaki dinamikadan, bütöv c miyy tin c lb olundu u islahatların s viyy sind n v d r c sind n asılıdır.

Xarici siyasət is Monteneqro AB (Birliyi üzv ölkələr, Avropa Birliyi Sdrliyi, Avropa Birliyin daxil üçlük) ilə müntəzəm siyasi dialoquna və öz xarici siyasətinin AB-nin xarici və təhlükəsizlik siyasətinin uzunmüddətli inteqrasiyasına xüsusi həmiyyət verir.

a. NATO

Monteneqronun NATO-ya daxil olması üçün dörd müddətli bəllənmiş zaman tələblərinin olmasına baxmayaraq bu zamanın onun Avropa Birliyin daxil olması üçün tələblərinin müddətindən daha qısa olacağı fikri reallaşmayıb.

Sülh və mədəniyyət Proqramı vasitəsilə Monteneqronun NATO-ya daxil olması və gələcək dövrdə bu təkliflə münasib tələblərinin inkişaf etdirməsi və onun qaydalarına uyğunlaşması məsələsi Monteneqronun xarici siyasətində yer tutan bəllənmiş deyil. Bu həmişəlik və təhlükəsizlik vədədir, həmişə onun Avropa Birliyin inteqrasiya olması kimi strateji məqsədinin həyata keçməsi üçün zərurətdir. Monteneqronun NATO-ya inteqrasiyası ölkə və regionun stabilliyini poza bilməyəcək potensial təhlükənin, etiraz və risklərin qarşısını almaq üçün nə yaxşı təhlükəsizlik çərçivəsidir. Monteneqro xarici siyasətçi ölkəyə cəlb etməklə, özünün iqtisadi inkişafını sürətləndirir, dünyada sabit və demokratik bir ölkə kimi tanınır və eyni zamanda qarşılıqlı əlaqə prosesinde öz mövqeyini nümayiş etdirir. Hökumət digər sahələri orqanlarla birgə bu fikrin həmiyyətində daha yaxşı anlaşılması və qəbul olunması üçün geniş kəmiyyətli təşviqat aparır.

1. Regional mədəniyyət və qonuluq münasib tələblərinin qorunub saxlanması

Monteneqronun NATO və Avropa birliyin inteqrasiyası ilə bəllənmiş strateji məqsədləri onun regional mədəniyyət və qonuluq siyasətini yürütməkdə fəaliyyətli olmaqla qeyri-mümkün hesab olunur.

Monteneqro Albaniya, Bosniya, Herseqovina, İtaliya, Serbiya və Xorvatiya ilə həmişəlik olmasına baxmayaraq keçmiş Yuqoslaviya ölkələri olan Makedoniya, Sloveniya, tarixi və regional səbəblər görə keçmiş Yuqoslaviya ölkəsi ilə qonuluq olan Avstriya, Macarıstan, Rumıniya, Bolqarıstan və Yunanıstanı da özünə qonuluq ölkələr hesab edir. Məqsəd bu ölkələrlə qarılıqlı səmimi münasib tələblər yaradıb inkişaf etdirmək, siyasi, iqtisadi, təhlükəsizlik, elmi və mədəni sahələrdə davamlı mədəniyyət və əlaqənin əsasını da mühüm infrastruktur bəllənmiş yaratmaqdan ibarətdir. Monteneqro tarixi, mədəni və iqtisadi baxımdan Serbiya ilə sıx bəllənmiş oldu və hər ikisi NATO və Avro-Atlantik ittifaqa daxil olmaq üçün ümumi maraqları bölüşdürürlər üçün bu tələblər daha da möhkəmləndirməyə xüsusi həmiyyət verir. Bu Serbiya tərəfindən qarılıqlı mədəniyyət və əlaqəni, kəmiyyətli hörmət və ehtiram göstərməni qəbul etməkdir.

Bu mədəniyyət Monteneqronun bu ölkələrlə eyni coğrafi mövqedə yerləşməsinə görə deyil, həmişə eyni siyasət məqsədində iddiaları üçün zərurətdir. Monteneqronun xarici siyasətindəki yolu regiondakı digər ölkələrlə qarılıqlı dostluq və mədəniyyət münasib tələbləri üzərində qurulub. Bu halda regionda hər hansı bir ölkənin inkişafı Monteneqronun inkişafı üçün bir tələbdir.

Monteneqro Cənub-qərbi Avropa ölkələri ilə regional və müxtəlif sahələrdə maddəli inkişafı tədricən qərbində qoyub. Beləliklə, Monteneqro regiondakı hər bir ölkə ilə qarılıqlı münasibətə qurub yaratmaqla həm özünün, həm də digər qonşu ölkələrin Avropa Birliyi və Avro-Atlantik ittifaqa inteqrasiyasına yardımçı olur. Monteneqro bütün regional təkilat və təşkilatlarında etibarlı müttəfiqdır və o, hal-hazırda müəhdid çə statusuna malik olduqu təkilatlara tam üzv olmaq üçün çalıır.

2. İkitərəfli və qarılıqlı maddəli inkişaf etdirilməsi

Yeni konstitusiyasına əsasən Monteneqro, demokratik və müstəqil dövlət kimi dünyada bir sıra iri ölkələrlə siyasi, iqtisadi və digər sahələrdə qoruyub saxlamağa və möhkəmləndirilməsinə davam edir.

Monteneqro bu gündə 105 ölkə tərəfindən tanınmış və 85 ölkə ilə diplomatik sahədə qurulduqdan sonra Podqoritsada bir sıra səfirliklər açıldı və Monteneqro dünyada diplomatik konsulluq şəbəkəsi qurmağa başladı. Monteneqronun məqsədi səmimi münasibətə qurmaq, siyasi, təhlükəsizlik, elmi və mədəni maddəli inkişafı tədricən kədir. Bütün aspektlərdə ikitərəfli münasibətlərin möhkəmləndirilməsi diaspora ilə daha real, məhsuldar və dinamik ünsiyyət üçün lverilə rait yaradır. İkitərəfli münasibətlərin gücləndirilməsində öndə gələn məsələlər bunlardır:

Avropa və Avropa Birliyi ölkələri ilə əlaqələr – Avropa Birliyinin nüfuzlu ölkələri olan Almaniya, Böyük Britaniya, Fransa və İtaliya ilə, beynəlxalq təkilatlarda və beynəlxalq siyasi arenada sözü keçən ölkələrlə münasibətə və maddəli Monteneqroya onun daxili inkişafı və xarici siyasət qərbində qoyduqu bəli maddəli r çatması üçün güclü faktor ola bilər. Bu ölkələrlə ikitərəfli ünsiyyət və Avropa və Avro-Atlantik inteqrasiyanın köməyi ilə qurulan maddəli Monteneqronun iqtisadi və demokratik inkişafına yardımçı olacaq və inteqrasiyanı daha da sürətləndirəcəkdir.

Adı çəkilən ölkələrlə yanaşı Monteneqro, Avropanın digər ölkələri ilə də sıx münasibətə qurmağa çalıır və mərkəzi Avropa ölkələri (Polşa, Çexiya, Slovakiya), Baltikyanı və Skandinaviya ölkələri ilə səmimi münasibətlərin qurulmasına xüsusi əhəmiyyət verir. Monteneqro xırda Avropa ölkələri (İslandiya, Kipr, Malta, Andorra, Lüksemburq, Lixtenşteyn, Monako və San-Marino) ilə kiçik və dəniz idarçılıqlarının uşuruna və təcrübə mübadiləsinə əsaslanan münasibətə qurmağa n zərər tutur.

AB ilə münasibətə Monteneqro üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Monteneqro AB -in NATO-da nüfuzlu üzv, regionun və Avropa Birliyinin ən yaxın müttəfiqi olmasını, bütün beynəlxalq təkilatlarda mühüm rol oynamasını nəzər alaraq xarici və siyasi fəaliyyətinin böyük hissəsini bu ölkə ilə maddəli inkişaf etdirilməsinə sər f edir.

Rusiya Federasiyası ilə də münasibətə Monteneqro üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. AT T və BMT çərçivəsində Rusiya ilə bütün sahələrdə maddəli inkişaf etdirilməsi ölkənin ümumi inkişafına və məqsədlərin xidmət edir. Tarixi və mədəni səbəblər dayanaraq Rusiya ilə nəni dostluq münasibətə rini qoruyub saxlamaq Monteneqro üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Monteneqro üçün dünyada ən çox halisi olan Çin Xalq Respublikası ilə siyasi, iqtisadi və təhlükəsizlik sahəsindəki münasib tələflər və ləğvində daha mühümdür. Monteneqro Çin iqtisadiyyatı və ticarətinin sürətli inkişafını nəzərə alaraq Pekin ilə ticarət və iqtisadi əlaqələrin qurması üçün bələdiyyə məcəzələrini hesab edir.

Cənub-qərbi Avropada yerləşməsinə baxmayaraq Monteneqronun da cənubi, tarixi və mədəni faktlara əsaslanaraq Aralıq dənizi hövzəsi ölkələrinə aid etmək olar. Aralıq dənizi hövzəsi ölkəsi kimi Monteneqro bütün Aralıq dənizi hövzəsi ölkələri ilə hazırkı münasib tələflərini iqtisadi, siyasi, hərbi və mədəni sahələrdə daha da gücləndirir və qərbi Aralıq dənizi hövzəsinin iki nüfuzlu ölkələri olan Türkiyə və Yunanıstanla münasib tələflər xüsusi yer ayırır.

Monteneqro Hindistan, Yaponiya, Braziliya və Kanada kimi böyük ölkələrlə dostluq əlaqələrinin qurulmasını və qorunub saxlanılmasını, müntəzəm diplomatik əlaqələrin köməyi ilə bu ölkələrlə iqtisadi, siyasi və digər mədəni münasib tələfləri yaradılmasını xüsusilə diqqət mərkəzində saxlayır. Monteneqro diasporasının cənub diyə Argentina, Avstraliya və digər ölkələrlə ikitərəfli mədəni gücləndirilməsinə xüsusi həmişə təvədir.

3. Beynəlxalq təkilatların fəaliyyətində iştirakı

Müvafiq beynəlxalq orqanların və maliyyə təkilatlarının üzvü olmaqla, Monteneqro artıq inteqrasiya prosesində iştirak etməyə başlayıb. Xüsusilə razılıq əsasında qurulmuş beynəlxalq təkilatlara üzv olması və bu təkilatlarda fəaliyyətini bu kimi kiçik ölkələr öz maraqlarını və ehtiyaclarını ifadə etməyə imkan verir. Monteneqronun beynəlxalq təkilatlarda fəaliyyətini Avropa Birliyi və NATO-ya üzv olmaq üçün bir hazırlıq mərhələsi hesab etmək olar. Monteneqro beynəlxalq təkilatlarda iştirak etməklə öz maraqlarını qoruyur və inkişaf etdirir, region ölkələri ilə birlikdə müəyyən siyasi qlobal məsələlərdə iştirak edir və eyni zamanda da geniş beynəlxalq forumlarda tanınma və mədəniyyət üçün uyğun fürsətləndirməyə başlayıb.

3. İkitərəfli münasib tələflər

24 aprel 2008-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası və Monteneqro arasında diplomatik əlaqələrin yaradılması haqqında Protokol imzalanmışdır.

2006-cı ildə Almaniya da iştirak etmiş olan AR-in Prezidenti İham İliyev Monteneqronun Baş Naziri Milo Cukanoviç ilə görüşmüşdür.

30 aprel 2008-ci il tarixində Monteneqro prezidenti Filip Vuyanoviç tərəfindən Azərbaycan Respublikası Prezidenti İliyev təbrik məktubu ünvanlanmışdır.

2010-cı ilin 6 oktyabr tarixində Azərbaycan Respublikasının Monteneqroya təyin olunmuş Səfir E.H. Sənov, Monteneqro Prezidenti cənab Filip Vuyanoviç etimadnaməsini təqdim etmişdir.

25-26 noyabr 2010-cu ildə Monteneqronun Xarici İşlər Naziri Milan Roçen Azərbaycana rəsmi səfər etmişdir.

m kda lıq qrupları – 31 Oktyabr 2008-ci il tarixində Azərbaycan-Monteneqro parlamentlərarası i qrupu f aliyyət göstərməkdədir. i qrupuna Novruzli Aslanov rəhbərlik edir. Qrupun üzvləri E.Axundova, S.Hacıyev, N. Səğndirovdur. Monteneqro Parlamentində Monteneqro-Azərbaycan qrupu mövcud deyil.

4. Müqavilə - hüquq bazası

2010-cu ilin noyabr ayının 26-da “Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Monteneqro Respublikası Hökuməti arasında diplomatik və xidməti pasportlara malik xslər üçün vizaların ləvə edilməsi haqqında Sazi” və “Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi və Monteneqro Xarici İşlər Nazirliyi arasında mədəniyyət haqqında Protokol” imzalanmışdır.

5. Tərcümeyi-hallar

Prezident Filip Vujanoviç

1 Sentyabr 1954-cü ild Belqradada anadan olub.

1978-ci il – Belqradada hüquq fakültəsinin məzunudur. Hüquq ünvanı üzrə diplomu var.

1978-1980-ci il – Belqrad Bələdiyyə Prokurorluğu və Belqrad Rayon Prokurorluğu idarəsində praktiki vəpekar mədə.

1980-1981-ci il – Titoqrad Rayon Məhkəməsinin məhkəməsidir.

1982-1993-cü il – Vəkil

1993-1995-ci il – Monteneqro Respublikasının Ədliyyə Naziri

1995-1998-ci il – Monteneqro Respublikasının Daxili İşlər Naziri

1998-2002-ci il – Monteneqro Respublikasının Hökumət Başçısı

2002-ci ildən bəri – Monteneqro Respublikasının Senat sədri

2003-cü il 11 May – Monteneqro Respublikasının Prezidenti seçilmişdir.

Evlidir, üç övladı var.

Bağ Nazir qor Luksik

14 Yanvar 1976-cı il ibtidai və ali məktəbi bitirdiyi Barışevində anadan olmuşdur.

O, **10 iyun 1998-ci il** Padqorikada Menecmentlik üzrə iqtisadiyyat fakültəsini bitirmişdir. Həmin fakültədə **3 Oktyabr 2002-ci il** “İctisamsızlıq və Keçid dövrü”,

10 Sentyabr 2005-ci il isə “İqtisadi və siyasi azadlığa nail olmaq prosesinin keçid” mövzuları üzrə magistr dərəcəsi almışdır.

1998-2002-ci il tarixində o, Monteneqro Xarici İşlər Nazirliyində Avropa ularasının “Obnova” qarılıqlı yardım proqramının həyata keçirilməsi üzrə köməkçi vəzifəsində çalışmışdır.

2000-2001-ci il tarixində Sosial Demokrat Partiyasının (SDP) Xarici İlaq İdarəetməsinin məsləhətçisi olmuşdur.

2001-ci il – Xarici İdarəetmə Nazirliyində Nazir vəzifəsində çalışmışdır.

2003-2006-cı il müddətində Serbiya və Monteneqro Parlamentinin deputatı olmuşdur. O beş dəfə Monteneqro Parlamentin üzvü seçilmişdir (2001, 2002, 2006, 2008, 2009).

2003-cü il tarixində Baş Nazirinictimai İlaq İdarəetməsi məsləhətçisi olmuşdur.

2003-2004-cü il tarixində Serbiya və Monteneqronun Xarici İdarəetmə Nazirliyində Nazir müavini kimi xidmət etmişdir.

2004-cü ildən bəri dörd dəfə Maliyyə Naziri vəzifəsində və 2008-ci il Dekabr ayından bəri iki dəfə Baş Nazir müavini vəzifəsində seçilmişdir.

Mandatı zamanında ictimai vəsait və vergi sistemi ilə bağlı gələcək islahatları həyata keçirmək, məsulluq raitinin inkişafı, məsulluqla bağlı mənzil aradan qaldırılması, struktur islahatların aparılması və s. məqsədlərlə bağlı onların hüquqlı həlli yollarını irəli sürmüşdür. O, Monteneqronun ən gənc Naziri və Baş Nazir müavini olmuşdur.

29 Dekabr 2010-cu ildə Baş Nazir vəzifəsindən təyinat edilmişdir.

Xarici İdarəetmə Naziri Milan Roçen

23 noyabr 1950 Zablakda hələndən anadan olmuşdur.

Belqrad Universitetinin Siyasi Elmlər fakültəsini Jurnalistika üzrə bitirmişdir.

1976-1979 illər – Belqradda yayımlanan Ekonomika Politika jurnalında jurnalist kimi fəaliyyət göstərmişdir.

1979-1982 illər – Mərkəzi Komitənin və Kommunistlər Liqası Prezident Administrasiyasının informasiya və təbliğat departamentinin mərkəzi

1982-1988 illər – Kommunist Liqasının Mərkəzi Komitəsinin sədrinin siyasi məsləhətçisi

1988-1992 illər – Monteneqronun Xarici İdarəetmə Nazirinin müavini

1997-1998 illər – Monteneqro Respublikasının Baş Nazirinin Xarici Siyasət üzrə müavini

1998-2003 illər – Monteneqro Respublikası Prezidentinin Xarici Siyasət üzrə müavini

2003-2006 illər – Serbiya və Monteneqronun Rusiya Federasiyasındakı Fəvqəlad və Səlahiyyətli Səfiri, eyni zamanda Qazaxıstan, Özbəkistan, Türkmənistan, Tacikistan, Qırğızıstan və Gürcüstanda akkredit olmuşdur.

Fevral 2006 – Monteneqro Baş Nazirinin Siyasi İlaq İdarəetməsi məsləhətçisi; Müstəqillik tələbləri blokunun mərkəzi Qarqahında İlaq İdarəetməsi olmuş və 21 May 2006-cı ildə ölkədə keçirilən Müstəqillik referendumunda səfərbərliyin rəhbəri olaraq fəaliyyət göstərmişdir.

iyul 2006 – Monteneqro Baş Nazirinin Siyasi və Müdafiə məsələləri üzrə məsləhətçisi

Noyabr 2006-cı ildə – Monteneqro Xarici İdarəetmə Naziri vəzifəsində üçüncü dəfə yenidən təyinat olunmuşdur.

Rus dilini bilir. Evlidir, oğlu var.